Groep 4 - Les 9A: Je veilig voelen – NIEUWE LES

Doel blok 1: Groepsvorming en een positief sociaal klimaat, waar leerlingen zich mede verantwoordelijk voor voelen.

Leskern: Kinderen leren dat ze zelf actie kunnen ondernemen als ze zich ergens niet veilig voelen.

Woordenschat: *veilig*

Materialen: Agenda op het bord
Werkblad Veilig-Onveilig op karton gekopieerd voor elk tweetal een exemplaar
Vrolijke muziek

Voorgestelde lesopbouw
Hieronder vindt u een voorstel voor de agenda. Voel u vrij om hiervan af te wijken indien de situatie of de groep daar aanleiding toe geeft.
Agenda:

- Binnenkomer
- Wat gaan we leren?
- Waar voel jij je veilig?
- Waar voel jij je niet veilig?
- Wat hebben we geleerd?
- Afsluiter

Toelichting
Deze les is toegevoegd aan Blok 1, omdat we in het kader van het werken aan sociale veiligheid binnen de school kinderen er van bewust willen maken dat het voor iedereen belangrijk is om je veilig te voelen.
Dit is voorwaarde voor een goede ontwikkeling. Als je je niet veilig voelt, kun je niet goed tot leren komen.
In deze les willen we daarom kinderen laten nadenken over de momenten of situaties waarin ze zich veilig (fijn) voelen en de momenten waarop dit juist niet het geval is. En vervolgens leren we kinderen dat ze zelf iets kunnen ondernemen wanneer ze zich niet veilig voelen, zodat ze gaan merken dat ze regie hebben over hun eigen veiligheid.

Binnenkomer:
Laat de leerlingen op hun stoel zitten. Draai vrolijke muziek en laat ze zittend dansen, hoe gekker hoe beter.

Wat gaan we leren?
Vertel dat de juffen en meesters het belangrijk vinden dat iedereen zich veilig voelt hier op school. Als je je niet veilig voelt, kun je niet goed spelen en leren. Vandaag gaan we bekijken wanneer jij je veilig voelt en wanneer niet en wat je dan kan doen. Loop de agenda langs.

Veilig en onveilig

- Vertel over een situatie waarin u zich niet helemaal veilig voelde. Bijvoorbeeld over het moment dat u alleen naar huis fietste en door een stuk bos reed dat nauwelijks verlicht was. Toen u eenmaal weer in uw eigen straat was, die goed verlicht was, voelde u zich weer veiliger.

- Vraag de leerlingen of ze ook wel eens een moment hadden waarin ze zich niet zo veilig voelden.
- Laat ze in tweetalen hierover uitwisselen door gebruik te maken van de coöperatieve werkvorm *TweeGesprek op Tijd:*
  - Maak tweetallen en bij een oneven aantal een drietal.
  - Vertel aan de leerlingen dat ze in tweetallen een halve minuut aan elkaar gaan vertellen over een moment waarop ze zich niet veilig voelden. Dit kan thuis zijn, maar ook bij iemand anders, of op school. Geef aan dat het belangrijk is om goed naar elkaar te luisteren.
  - Geef leerlingen kort denktijd over de vraag: Wanneer voelde jij je niet veilig?
  - De leerling met de grootste handen mag een halve minuut aan de ander vertellen.
  - Wissel nu van rol: nu mogen de andere leerlingen vertellen over een moment waarop ze zich niet veilig voelden.
- Laat een leerling aan de groep vertellen wanneer hij zich onveilig voelde.
- Vraag aan de andere kinderen te gaan staan als ze zich ook onveilig zouden voelen in deze situatie.
- Laat hiermee ervaren dat het zo kan zijn dat wat het ene kind als onveilig ervaart, door een ander als veilig wordt beschouwd. Bijvoorbeeld: Er kwam gisteren een hond op me afgerend. Voor sommige leerlingen hoeft dit niet als onveilig ervaren te worden omdat ze thuis een hond hebben.
- Herhaal dit eventueel met een paar leerlingen.

Wat zou je kunnen doen?

- Deel aan ieder tweetal het **Werkblad Veilig-Onveilig** uit. U vindt dit werkblad achter deze les.
- Laat ze de kaartjes van het werkblad uitknippen.
- De kaartjes met veilig en onveilig leggen ze op hun tafel, de overige kaartjes op zijn kop op een stapeltje.
- Vraag de leerlingen de kaartjes om de beurt hardop voor te lezen en naar elkaar te benoemen of ze deze situatie veilig of onveilig zouden vinden. Zo leggen ze om de beurt een kaartje onder het kaartje VEILIG of ONVEILIG.
- Er zijn ook twee kaartjes leeg gelaten, waarop ze eventueel zelf een situatie kunnen invullen die ze weleens hebben meegemaakt.
- Als ze er verschillend over denken, leggen ze het kaartje tussen de twee kaartjes in.
- Als ze hiermee klaar zijn vraagt u even kort naar ervaringen. Hoeveel kaartjes liggen erbij veilig, hoeveel bij onveilig? Bij welke situaties dachten jullie er anders over?
- Vervolgens laat u de tweetallen bedenken wat ze zouden kunnen doen in de situaties die ze als onveilig ervaren. Geef een voorbeeld bij uw eigen situatie. Bijvoorbeeld: de volgende keer samen met iemand fietsen door het bos. Of ’s avonds niet door het bos rijden.
- Laat de tweetallen nu samen oplossingen bedenken voor de verschillende situaties.
- Vraag na afloop reacties van een paar tweetallen. Schrijf de oplossingen op het bord, zodat u kunt vragen of er nog andere oplossingen zijn bedacht bij dezelfde situatie.
- Geef een opsteker voor alle oplossingen die leerlingen noemen.

Wat hebben we geleerd?

- Vat samen:
  - kun je daar weggaan en een veilige situatie opzoeken
  - kun je proberen om het daar veilig te maken
  - kun je hulp vragen.

Iedereen voelt zich wel eens onveilig, dat is geen prettig gevoel.
Als je je ergens onveilig voelt:
- **kun je daar weggaan en een veilige situatie opzoeken**
- **kun je proberen het daar veilig te maken**
- **kun je hulp vragen**

Afsluiter

De kinderen lopen door elkaar. Laat ze iemand de hand geven:

- met wie ze graag spelen
- die een zelfde kleur trui of t-shirt aan heeft
- met wie ze graag samenwerken
- die dicht bij hen in de buurt woont
- die hen kan troosten als ze zich verdrietig voelen
- met wie ze kunnen lachen
- bij wie ze zich veilig voelen.

Werkblad Veilig - Onveilig

knip de kaartjes uit

Veilig	Onveilig
Je ziet dat een paar kinderen over jou praten.	**Er komt een grote hond naar je toe gerend.**
Je moet een drukke weg oversteken	**Een jongen uit groep 7 duwt je weg als jij op de glijbaan wilt.**
Je bent alleen thuis en er wordt aangebeld.	**Je ziet dat iemand uit groep 6 je vriendje laat struikelen.**
Je gaat naar een feestje en je kent alleen het kind dat jarig is.	**Een paar kinderen hebben jouw tas verstopt en ze willen niet zeggen waar.**
Je moet een brief brengen naar groep 8.	**Je ligt in bed en het onweert.**
…….	**…….**